

Folketinget

Sekretariatet for Udenrigsudvalget

27. marts 2005

J.nr. 227/ars

Møde for formænd for udenrigsudvalg/udenrigspolitiske nævn i EU-lande og kandidatlande den 14.-15. marts 2005 i Luxembourg

I forbindelse med det luxemburgske EU-formandskab blev der afholdt et møde for formænd for udenrigsudvalg/nævn den 14.-15. marts 2005. Fra dansk side deltog formanden for Udenrigsudvalget, Steen Gade, næstformanden for Det Udenrigspolitiske Nævn, Jeppe Kofod, og fm. Anja Riber Skydt. Dagsordenen for mødet er vedhæftet.

Det luxembourgske formandskab deltog med både premierminister Junker, udenrigsminister Asselborn, minister for udviklingsbistand og humanitære spørgsmål Schiltz samt forsvarsminister Frieden deltog i programmet den 14. marts. Der var ikke dansk deltagelse i formiddagsprogrammet den 15. marts 2005.

Der var en to timers lang drøftelse med premierminister Juncker. Hvad angik EU's forhold til Rusland, var der fortsat en række udestående spørgsmål. Der var behov for at forbedre forholdet til Rusland. Putin var den russiske leder, der havde været mest orienteret mod EU. Den 10. maj var der et EU-Rusland-møde, hvor man forhåbentlig ville nå længere i drøftelserne. Der blev for indeværende arbejdet på at forbedre en række elementer i forholdet til Rusland. Men Rusland var andet end Kreml. Det var et stort land med en række tilbagestående områder, og derfor også et sammensat land. Fra EU's side ville der dog fortsat blive stillet krav i dialogen med Rusland.

Også Lissabonprocessen blev drøftet. Junker fremhævede, at det altid var nemmere at "beskrive sine ambitioner, end at indfri dem". Selvom EU-landene havde været enige om at iværksætte Lissabonprocessen, havde medlemslandene på nationalt niveau ikke taget processen til sig, og der var mangel på nationalt ejerskab. Samtidig var der medlemslande, der ønskede at minimere bidragene til EU's budget i forbindelse med den kommende budgetperiode (2007-13). Det var derfor en svær, men vigtig proces.

Spørgsmålet om betingelserne for Kroatiens forhandlinger om optagelse i EU blev ligeledes drøftet. Der var forskellige holdninger til, om EU skulle fastholde betingelsen om Kroatiens fulde samarbejde med krigsforbrydertribunalet i Haag forud for en egentlig påbegyndelse af optagelsesforhandlingerne.

Drøftelserne med udenrigsministeren var koncentreret om EU's naboskabspolitik. EU's rolle efter udvidelsen havde ændret sig. Det var EU's opgave at skabe intern stabilitet og sikkerhed, men der lå også en stor opgave i forhold til EU's mange nye naboer efter udvidelsen af EU. Også EU's naboer

skulle mærke en positiv effekt af udvidelsen af EU. Der var derfor også blevet etableret en ny nabo-skabspolitik. Fra langt de fleste naboer var der stor interesse i indgåelse af partnerskabsaftaler. Fra russisk side havde man dog afvist en partnerskabsaftale, og i stedet var der nu tale om et strategisk partnerskab med Rusland.

I forbindelse med dialogen med det sydlige Kaukasus havde EU lejlighed til at opfordre til nye økonomiske politikker, og i det hele taget var der basis for øget regional dialog. Forhåbentlig ville dette også på længere sigt få indflydelse på den regionale stabilitet. Også i forhold til Middelhavsområdet lagde EU op til et styrket samarbejde.

I forbindelse med drøftelserne med ministeren for udvikling og humanitære spørgsmål var spørgsmålet om EU-landenes fremtidige bistandsniveau centralt. Der var lagt op til en stigning i EU-landenes bistandsniveau, således at EU-landene i 2009-10 nåede op på 0,51 pct. af BNI. Imidlertid var en række af de nye EU-medlemslande ikke på samme måde indstillet på at prioritere udviklingsbistand så højt, de hjemlige opgaver og de finansielle ressourcer taget i betragtning. Der blev derfor talt om et niveau på 0,17 pct. for de nye medlemslande. Endelig blev mulighederne for øget nord-nord samarbejde i forbindelse med udviklingsbistand fremhævet. De lande, der havde mange års erfaringer med udviklingsbistand kunne med fordel samarbejde med de nye medlemslande, der stod foran opbygning af en udviklingspolitik og -bistand.

Drøftelserne med forsvarsministeren var koncentreret om Europæisk Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESFP). Med den nye forfatningstraktat ville ESFP være nået et skridt videre. Forsvarsministeren fremhævede, at de enkelte europæiske lande ikke alene havde mulighed for at finde løsninger til regionale og internationale problemer. Der var derfor behov for et samarbejde for at kunne reagere på regionale kriser, bekæmpe terrorisme og andre trusler mod demokrati og stabilitet i Europa. Også her havde ESFP en rolle at spille.

ESFP kombinerede militære og civile indsatser. Der var derfor behov for ressourcer til at opbygge kapacitet – både kvalitativt og kvantitativt – inden på både det militære og det civile område. Der skulle kunne igangsættes indsatser med få dages varighed. Her var det en opgave for medlemslandene at sikre en national beslutningsproces, der muliggjorde en hurtig udrykning. Der var dels opgaver i regionen, men også internationale opgaver, hvor EU måtte indgå i partnerskab med andre som f.eks. NATO, FN og USA.

Under det britiske EU-formandskab afholdes der møder for formænd for udenrigsudvalg (udviklingsområdet) den 27.-28. november 2005, for nævn den 30. oktober – 1. november 2005 og for forsvarsudvalg den 7.-8. november 2005. House of Commons vil være vært ved disse møder.